

II CERTAMEN PISTORIENSE GYMNASIIS DICATUM

25 maggio 2019

Il candidato dispone di quattro ore per tradurre il passo proposto e commentarlo brevemente, soffermandosi sugli aspetti che gli sembrano degni di approfondimento sul piano della lingua, dello stile e del contenuto. È consentito l'uso del vocabolario greco-italiano.

ANTONIO E CLEOPATRA

(Dione Cassio, *Historiae Romanae* 51.15.1-4)

Ἀντώνιος καὶ Κλεοπάτρα, πολλῶν μὲν τοῖς Αἰγυπτίοις, πολλῶν δὲ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις κακῶν αἴτιοι γενόμενοι, οὕτω τε ἐπολέμησαν καὶ οὕτως ἐτελεύτησαν, ἔν τε τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἐταριχεύθησαν, κὰν τῇ αὐτῇ θήκῃ ἐτάφησαν. Ἔσχον δὲ τὴν τε φύσιν τῆς ψυχῆς καὶ τὴν τύχην τοῦ βίου τοιάνδε. Ὁ μὲν συνεῖναι τε τὸ δέον οὐδενὸς ἥσσω ἐγένετο καὶ πολλὰ ἀφρόνως ἔπραξεν, ἀνδρεία τε ἔν τισι διέπρεψε καὶ ὑπὸ δειλίας συχνὰ ἐσφάλῃ, τῇ τε μεγαλοψυχία καὶ τῇ δουλοπρεπείᾳ ἐξ ἴσου ἐχρήτο, καὶ τά τε ἀλλότρια ἤρπαζε καὶ τὰ οἰκεία προίετο, ἠλέει τε ἀλόγως συχνούς καὶ ἐκόλαζεν ἀδίκως πλείονας· κακ τούτων ἰσχυρότατός τε ἐξ ἀσθενεστάτου καὶ πλουσιώτατος ἐξ ἀπορωτάτου γενόμενος οὐδετέρου αὐτῶν ἀπώνατο, ἀλλὰ καὶ τὸ κράτος τὸ τῶν Ῥωμαίων μόνος ἔξειν ἐλπίσας, αὐτὸς ἑαυτὸν ἀπέκτεινε. Κλεοπάτρα δὲ ἄπληστος μὲν Ἀφροδίτης, ἄπληστος δὲ χρημάτων γενομένη, καὶ πολλῇ μὲν φιλοτιμία φιλοδόξῳ, πολλῇ δὲ καὶ περιφρονήσει θρασεῖα χρησαμένη, τὴν τε βασιλείαν τὴν τῶν Αἰγυπτίων ὑπ' ἔρωτος ἐκτήσατο, καὶ τὴν τῶν Ῥωμαίων λήψεσθαι δι' αὐτοῦ ἐλπίσασα ταύτης τε ἐσφάλῃ καὶ ἐκείνην προσαπώλεσε.